

Lekcia 8: Bluesová dvanásťka a hranie v druhej polohe

V dnešnej lekcii sa pozrieme na štandardný bluesový postup nazývaný bluesová dvanásťka. Načrtne si čo je to hranie v druhej polohe a naostro si v nej vyskúšame aj bending.

Druhá poloha

Druhá poloha na harmonike je vlastne hranie na harmonike od dominanty daného ladenia. To znamená, že na „C“ harmonike hráme v G, čo je vlastne tón nachádzajúci sa na druhej ťahanej dierke. Toto môže slúžiť ako pomôcka pri výbere harmoniky. Blues sa zvyčajne hráva v druhej polohe, jednak preto, že v druhej polohe je dominantná stupnica na harmonike pekne rozložená, preto, že ohýbanie na v druhej polohe je asi najprirodzenejšie a najzaujímavejšie, a aj preto, že to akosi prirodzene vyplynulo z hry starých majstrov.

Bluesová dvanásťka

Blues má rád dominantné akordy, no a dominantné stupnice sme si cvičili v predchádzajúcej lekcii. Pokiaľ ste si predchádzajúcu lekciiu dobre nepozreli, odporúčam sa k nej vrátiť. Bluesová dvanásťka je harmonický postup, ktorý má dvanásť taktov:

Ex. 1

The image shows three staves of musical notation for a 12-measure blues progression in G major. The first staff shows a G7 chord for the first four measures. The second staff shows a C7 chord for the first two measures, followed by a G7 chord for the last two measures. The third staff shows a D7 chord for the first measure, a C7 chord for the second measure, a G7 chord for the third measure, and a D7 chord for the fourth measure. The notation consists of three staves of music with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are represented by diagonal lines, indicating a specific fingering or bending technique.

- Ako vidíte na obrázku, blues v G začína akordom G7, čo bude tonika, čiže akýsi základný kameň pre celý ďalší harmonický(akordový) postup.
- V piatom takte prechádza do C7, čo je subdominanta „G“.
- V siedmom takte sa vracia opäť do G7.
- V deviatom ide do dominanty D7, potom znova do subdominanty C7 až nakoniec skončí „doma“ čiže opäť v G.
- Posledný akord D7 je voliteľný a táto základná forma bluesovej dvanásťky má viacero obmien.

Keď kapela povie „blues v G!“, čo teda robiť. Nuž, vieme dominantnú stupnicu od G, od C, a verím, že logicky si odvodíte alebo nájdete aj dominantnú stupnicu od D. Môžeme teda improvizovať za použitia daných stupníc. Čiže keď hrá gitarista napríklad akord C7 použijem dominantnú C stupnicu (C D E F G A Bb C), ktorú poznáte z predchádzajúceho videa.

Ďalší spôsob, ktorý budeme teraz cvičiť, je zamerať sa na nosné tóny jednotlivých akordov (prvý, tretí, piaty a siedmy tón stupnice napr.: G A H C D E F G) a zmysluplne ich kombinovať so stupnicami.

G7: G H D F

C7: C E G Bb

D7: D F# A C

Ako na to? Stiahnite si priložený backing track a začneme napríklad jednoduchým cvičením na tretej dierke:

- Prvé štyri takty bluesu v G sú G7. Čiste ťahaná tretia dierka je tón H, ktorý je tónom akordu G7. Budem teda hrať tú.
- Piaty a šiesty takt je akord C7. Tretia dierka ohnutá o poltón je Bb, čo zas tónom akordu C7. Na C7 teda ohneme tretiu dierku o poltón.
- Siedmy a ôsmy takt je opäť G7, takže sa vrátíme na čistú ťahanú trojku.
- Deviaty takt je D7, čiže ohneme tretiu dierku o celý tón čo bude A – znovu tón akordu D7. Zvyšok bluesovej dvanástky už hravo zvládnete samy.

Akokoľvek sa to zdá zložité, dobrou správou je, že pokiaľ sa naučíte tento základ budete vedieť hrať v druhej polohe blues v akejkol'vek tónine. Poloha dierok totiž vždy bude rovnaká len sa zmení ladenie harmoniky. Takže, keď kapela povie „blues v E“, tak si zoberiete „A“ harmoniku a budete robiť to isté čo ste sa naučili na „C“ harmonike.

